

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 2P/22/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116219326
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Doláková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2017:1116219326.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I. v právnej veci starostlivosti o maloleté deti W. F., nar. XX.XX.XXXX, B. F., nar. XX.XX.XXXX, R. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova, 7/A, Bratislava, deti rodičov: matky K. E., nar. XX.XX.XXXX, posledný pobyt v objekte cirkevnej charity na C. N. v A., a otca W. F., nar. XX.XX.XXXX, t.č. U. D., v konaní o návrhu navrhovateľa - Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova, 7/A, Bratislava, o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia rozhodol

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledujúceho znenia :

Súd na čas do právoplatného skončenia konania, začatého ex offio v následnosti na toto uznesenie, zveruje maloletých W. F., nar. XX.XX.XXXX, B. F., nar. XX.XX.XXXX, R. F., nar. XX.XX.XXXX, (ďalej len "maloleté deti"), do náhradnej osobnej starostlivosti fyzickej osoby - známeho matky W. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. XX. P. č. XX, A..

Matka maloletých je povinná platiť výživné na každé z maloletých nezaopatrených detí vo výške 30,- eur na nezaopatrené neploleté dieťa, vypočítané podľa zákona o životnom minime, platného a účinného ku dňu splatnosti výživného, ktoré je povinná platiť mesačne, počnúc 01.01.2017, a to vždy najneskôr do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám W. P..

Otec maloletej je povinný platiť výživné na každé z maloletých nezaopatrených detí vo výške 30,- eur na nezaopatrené neploleté dieťa, vypočítané podľa zákona o životnom minime, platného a účinného ku dňu splatnosti výživného, ktoré je povinná platiť mesačne, počnúc 01.01.2017, a to vždy najneskôr do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám W. P..

odôvodnenie:

1. N. podaným na tunajší súd dňa 16.09.2016 žiadal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova, 7/A, Bratislava (ďalej ako "navrhovateľ"), o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti fyzickej osoby - W. P., známeho matky maloletých detí, s odôvodnením, že matka maloletých detí toho času nemá pre seba ani deti zabezpečené riadne trvalé bývanie a nezabezpečuje ani osobnú starostlivosť o maloleté deti. Matka maloletých detí má vedomosť o tom, kde sa jej deti momentálne nachádzajú a že starostlivosť o nich je zabezpečená u fyzickej osoby - W. P., známeho matky maloletých detí. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 08.09.2011, č. k. 38P 237/2011, boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky maloletých detí. Vtedy všetci štyria bývali na adrese S. č. XX. Uznesením č. PPOm 3/2013 zo dňa 21.01.2013, právoplatným dňa 23.05.2013, umiestnil súd maloleté deti na žiadosť navrhovateľa o vydanie predbežného opatrenia do Krízového centra Maják Nádeje, Karpatská ul. 24, Bratislava, vzhľadom na to, že otec maloletých detí bol v tom čase bezdomovec a drogovo závislý a matka mala nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Po jej nástupe však bolo uznesením Okresného súdu Bratislava II, č. k. 5T 221/2007, zo dňa 30.01.2013,

rozhodnuté, že je účastná amnestie prezidenta. V nadväznosti na to Okresný súd Bratislava III, č. k. 38P 31/2013, zrušil predbežné opatrenie a deti sa vrátili do prirodzeného prostredia k matke. V garsónke žila matka s deťmi v pomernej čistote. K pediatričke maloletých, V. J. B., matka chodila s maloletými na preventívne prehliadky až po viacnásobných výzvach. Školské zariadenie - ZŠ T. uviedlo, že maloletý B. mal problémy so zvládaním učiva, venoval sa mu dvakrát týždenne špeciálny pedagóg. Maloletý W. si prospech nezhoršil. Matka sa rodičovských združení nezúčastňovala, informovala sa na deti individuálne. Z anonymných podnetov, adresovaných navrhovateľovi od užívateľov bytov v bytových domoch S. XX - XX, teda v mieste vtedajšieho bydliska matky a maloletých, vyplynulo, že deti často vidávali bez jedla a tepla pohybovať sa v prostredí bezdomovcov, kde mali navštevovať svojho otca. Keďže otec sa momentálne nachádza vo výkone trestu, deti sa v daných lokalitách následne nezdržovali. Z anonymných podaní tiež vyplynulo, že matka sa venovala užívaniu a distribúcii omamných látok. Matka osobne potvrdila príležitostné požívanie alkoholických nápojov na ľahšie prekonávanie jej ťažkej životnej situácie. Od leta 2014 navrhovateľ zaznamenal skomplikovanie sa rodinnej situácie, kedy matka začala mať potrebu neustáleho styku so sociálne slabšími osobami z časti Bratislava - D.. Matka je dlhodobo bez riadnej práce, má občasné krátkodobé práce. Susedia, ako aj bývalý partner matky, na ktorého matka podala v minulosti viacero trestných oznámení pre nebezpečné vyhrážanie sa a krádež, uviedol, že sa matka vracia často vo večerných hodinách so spoločnosťou, viditeľne pod vplyvom omamných látok. Deti zostávali počas noci samé, sťažovali sa susedom, že sú hladné. Podľa odhadov susedov sa v byte matky mali predávať drogy. Navrhovateľ odporučil matke ich psychologickú poradňu. Po zorganizovaní stretnutia sa však matka nedostavila. Následne sa odohralo niekoľko incidentov, kde v byte matky raz horelo, raz ostali deti vymknuté plakať vonku a situáciu vyriešila až privolaná hliadka polície, keď v byte matky spal vtedajší partner matky a búchanie detí na dvere údajne nepočul. Matka si vyzdvihla deti z polície v nočných hodinách. Susedia opakovane potvrdili asociálny spôsob života matky maloletých detí, v jej byte sa mali striedať rôzne osoby zo "D.". Matka pokračuje v požívaní alkoholu, čoho svedkom sú maloletí. V júni 2015 bola na garsónku, v ktorej dovtedy bývala matka a ktorú mala vo svojom osobnom vlastníctve ako dedičstvo od svojej matky, uvalená dražba. Garsónka tak získala nového vlastníka, ktorý bol však nútený nechať rodinu v byte naďalej bývať, nakoľko matka podala proti dražbe písomné odvolanie na súd. Matka pomoc s umiestnením jej detí do ústavnej starostlivosti odmietla. Nový majiteľ bytu matke ponúkol finančnú zálohu na zabezpečenie pre ňu i deti náhradné bývanie. Matka zálohu odmietla. Na uvedenej adrese bývala po dohode s novým vlastníkom do konca septembra 2015. V tom čase pán P. zaplatil matke a deťom bývanie v 1-izbovom byte na V. ul. X v A., kde bývala rodina do mája 2016. Pána P., ako je zrejmé zo šetrenia navrhovateľa, poznajú deti aj matka od doby, kedy začali mať problémy s udrжанím pôvodného bytu. Pán P. rodine pomáhal finančne, neskôr pomáhal s náhradným bývaním. Po strate náhradného bývania nechal maloleté deti bezodplatne bývať u seba, v mieste svojho bydliska, s vedomím matky maloletých detí, ktorá nemala vhodné podmienky na ich výchovu a starostlivosť. Pán P. sa zaviazal osobne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti až do vyriešenia situácie príslušným súdom. Nemá problém zariadiť si pracovné a súkromné veci zariadiť tak, aby boli zladené so záujmom maloletých detí. Pán P. ďalej uviedol že si neželá, aby ho v byte navštevovala matka detí s rôznymi individuami. Bez problémov matke umožní styk s maloletými deťmi a zabezpečí jej najnevyhnutnejšiu pomoc, nechce si ju však zaviazat' a umožniť jej stravovanie, osobnú hygienu či ukladanie si osobných vecí v jeho byte. Následným šetrením u matky sa zistilo, že táto stratila aj ďalšie svoje ubytovanie, a to v objekte cirkevnej charity na C. N. v A., dňa XX.X.XXXX. Od telefonického kontaktu, v ktorom matka potvrdila, že o programe, ktorý zabezpečil pán P. pre maloleté deti, vie a že ak jej deti niečo potrebujú, zabezpečí im to, že sa o ne stará, ako môže, sa matka neozvala, s navrhovateľom viac nespolupracuje, nerieši bývanie a starostlivosť o svoje maloleté deti, nereaguje na telefonické výzvy. Navrhovateľ predpokladá, že matka sa plne spolieha na pomoc a starostlivosť pána P..

2. S návrhom vo veci samej podal navrhovateľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa z dôvodov uvedených v odseku 1 domáhala zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti pána W. P..

3. Súd v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z návrhu navrhovateľa, z listinných dôkazov, doručených súdu navrhovateľom spolu s návrhom. Súd prostredníctvom kolízneho opatrovníka - navrhovateľa - šetril pomery v domácnosti pána W. P. a vyžiadal si tiež správu od ošetrojúcej lekárky maloletých detí.

4. Pri rozhodovaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia prihladol súd tiež na všetko, čo v konaní doposiaľ vyšlo najavo, na základe čoho ustálil nasledovné:

5. Všetky tri maloleté deti pochádzajú od rodičov matky a otca, ktorí spolu nežili v manželskom zväzku. Otec sa dlhodobo o deti nestará, matka po tom, ako starostlivosť o deti s jej vedomím prevzal pán W. P., sa o deti takisto prestala zaujímať.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 27.09.2016 bola miestna príslušnosť prenesená na ďalšie konanie na Okresný súd Bratislava I.

7. Z úradného záznamu, vyhotoveného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pracovisko Bratislava I-III, dňa 30.06.2016 (pripojeného k návrhu) súd zistil, že pán W. P., známy matky maloletých detí, momentálne zabezpečuje starostlivosť a výchovu maloletých detí. Poznajú sa spolu už dávnejšie, od doby, keď začali rodine problémy so zabezpečením bývania. Pán P. osobne prehlásil, že má záujem na osobnom zabezpečovaní starostlivosti a výchovy o maloleté deti. Návrh na zverenie maloletých detí ešte nepodal. Dôvodom sú jeho obavy, že matka maloletých detí ho bude obťažovať, vyhrážať sa mu a znepríjemňovať mu život, ako aj život detí (úradný záznam ÚPSVaR BA) z 22.06.2016).

8. Na základe písomnej správy navrhovateľa zo dňa 14.12.2016 o prešetrení pomerov bolo zistené, že matka nemá zaistený stály pobyt a o deti sa nemôže riadne starať. Matka vyjadrila svoj súhlas s tým, aby boli maloleté deti u pána P. Pri príležitostných stretnutiach sa matka javí ako pod vplyvom alkoholu, resp. drog. Maloleté deti navštevujú športovú ZŠ na K. ul. v A.. Pán P. má v pozornosti ich dochádzku a aktívne sa zaujíma o prospech detí. Tieto sa zaujímajú predovšetkým o futbal, pán P. ich vozí aj na zápasy mimo Bratislavu. Maloleté deti majú u pána P. svoju izbu, majú pravidelný režim a disciplínu, deti ho rešpektujú, pán P. je pre nich prirodzenou autoritou. Sociohygienická úroveň bytu, kde maloleté deti bývajú, je dobrá.

9. Na základe správy (16.12.2016) zo ZŠ K. súd usúdil, že maloletý W. chodí do školy pravidelne, absencie má na základe ospravedlnenia z klubu, v ktorom aktívne trénuje futbal alebo z dôvodu choroby. Do školy chodí načas, riadne upravený, nosí si desiatu, stravuje sa v školskej jedálni. Jeho správanie sa oproti začiatku školského roka zlepšilo. Komunikácia medzi pánom P. a triednym učiteľom je na výbornej úrovni, pán P. sa aktívne zaujíma o výchovno-vzdelávacie výsledky. Zo školskej správy (15.12.2016) o maloletom R. je zrejmé, že má medzery v učive a chybovosť vpísaní. Číta pomaly, je ľahko unaviteľný. Sťažuje sa často na bolesti hlavy a brucha. Jeho práca na hodinách je veľmi pomalá, je rozptýlený, zriedkakedy má urobenú domácu úlohu. Predpokladajú sa u neho poruchy učenia. Rodičia sa o maloletého doteraz nezaujímali, iba pán P.. Zo školskej správy o maloletom B. má súd za preukázané, že na hodinách sa hlási, v predmetoch má priemerné výsledky, chodí do školy pravidelne, absencie má na základe ospravedlnenia z klubu, v ktorom aktívne trénuje futbal alebo z dôvodu choroby. Do školy chodí načas, riadne upravený, nosí si desiatu, stravuje sa v školskej jedálni.

10. Neodkladné opatrenie možno v zmysle § 324 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 (ďalej len "CSP") vydať pred začatím konania alebo po začatí konania.

11. Podľa § 325 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 329 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Z citovaného ustanovenia (ods. 12) ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Navrhovateľ preto musí už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana

a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (§ 326 CSP).

14. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o súdnu úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí, (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené.

15. Názor súdu uvedený v odseku 13 vychádza zo zákonných predpokladov formulovaných v niektorých ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach súdu (§ 360 až 368 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), účinného od 01.07.2016, ktorý počítá v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (kam spadá aj konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých) s vydaním neodkladných opatrení najmä v prípadoch, kedy sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti a je nevyhnutné neodkladným opatrením zabezpečiť jeho ochranu, vo veciach výživného a vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého.

16. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane (platí aj pre účastníkov konania podľa CMP) uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia.

19. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný.

20. Súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu ustálil, že situácia, v ktorej sa ocitli maloleté deti je vzhľadom na oprávnené záujmy maloletých detí a potrebu ich ochrany pred možným nepriaznivým vývojom situácie, kedy by sa maloleté deti mohli ocitnúť z dôvodu postoja svojich rodičov (ktorí osobnú starostlivosť o maloletú nezabezpečujú) bez náležitej starostlivosti natoľko vážna, že si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, a to aj na úkor riadne vykonaného dokazovania. Už z doposiaľ zistených skutočností mal súd za dostatočne osvedčené, že rodičia maloletých detí neprejavujú o maloleté deti záujem v miere zodpovedajúcej riadnej rodičovskej starostlivosti, resp. žiadny záujem, osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje dlhodobejšie, od júla 2016 vo svojom byte pán W. P. (ktorý pomáhal rodine s nájdením a zabezpečením ubytovania aj dovtedy) a čo je z pohľadu súdu rovnako dôležité, u maloletých detí navrhovateľ doposiaľ nezistil žiadny negatívny postoj voči osobe pána W. P., naopak, bolo skonštatované, že je pre nich prirodzenou autoritou, ktorá deťom chýbala.

21. Poukazujúc na uvedené závery súd vyhovel návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia a na čas do právoplatného konania vo veci samej (o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti fyzickej osoby - pána W. P..

22. Súd nariadením tohto neodkladného opatrenia sleduje stabilizáciu výchovného prostredia maloletých detí a zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté deti formou náhradnej osobnej starostlivosti osobou, ktorú maloleté deti poznajú, ku ktorej majú maloleté deti kladný vzťah.

23. Súd zároveň neodkladným opatrením uložil obom rodičom maloletých detí povinnosť podľa § 366 CMP platiť výživné na každé z nezaopatrených maloletých detí v sume 30,- eur, vypočítané podľa zákona o životnom minime, platného a účinného ku dňu splatnosti výživného, ktoré sú obaja povinní platiť mesačne, počnúc 01.01.2017, a to vždy najneskôr do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám pána W. P..

24. V rámci rozhodovania o výživnom neodkladným opatrením mal súd za osvedčené, že rodičia maloletých osobnú starostlivosť nezabezpečujú, o výživnom na maloleté deti nebolo doposiaľ rozhodnuté, preto je v záujme ochrany práv maloletých detí z dôvodu, aby nedošlo k ohrozeniu ich výživy, určiť rodičom maloletých detí výšku ich vyživovacej povinnosti v rozsahu, aký zodpovedá nevyhnutnej

miere, na zabezpečenie základných potrieb maloletých detí neodkladným opatrením bez vykonania dokazovania zisťovaním zárobkových a majetkových pomerov rodičov.

25. Súd bude naďalej pokračovať v konaní vo veci samej, t. j. v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, v ktorom po zabezpečení dôkazov a ich vyhodnotení rozhodne. Toto konanie súd začne ex offo bezodkladne.

26. Toto rozhodnutie je vykonateľné dňom jeho doručenia.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.